

БЛАГОДАТНИЙ ОБРАЗ СВЯТИТЕЛЯ МИКОЛАЯ В КЛЕВАНІ

(використано: «Духовний сіяч» 1930, ч. 15, стор. 184)

1 серпня 1914 року розпочалась Перша світова війна, яка охопила майже всю Європу. Особливо грізний подих війни відчула наша земля, яка лежала у прикордонні з Австро-Угорською імперією. Спочатку російські війська отримували перемоги на фронтах і просувались на захід, так що зайняли Львів і Галичину, які належали Австро-Угорській імперії. Але, не завжди вдале командування, нестача зброї і боеприпасів, невдовзі обернулось поразками і російські війська почали відступати. Невдачі на фронті спонукали до того, що тисячі сімей з Волині, Холмщини і Підляшшя у 1915 році евакуювались в глибокий тил. Одним із пунктів, куди збирались біженці, була залізнична станція Клевань. У містечку, поблизу станції, збирались тисячі людей, які чекали своєї черги на відправлення в тил. Одночасно відправити всіх біженців було неможливо і тому місцеві жителі радо надавали біженцям тимчасовий притулок. Біда гуртує людей і робить їх добрішими.

Не виключенням в цей час була гостинна хата місцевого жителя Лукаша Пташковського, який неодноразово надавав притулок волинським біженцям. Люди, залишаючи затишну господу, завжди були вдячні гостинному господарю. Одного разу хтось із біженців в знак подяки залишив Лукашу Пташковському образ Святителя і Чудотворця Миколая, архієпископа Мір Лікійських, писаний на білій жерсті. Господар визначив місце іконі святителя у святому кутку.

Подальші невдачі на фронті привели до того, що в 1917 році в Росії вибухнула жовтнева революція, яка пізніше переросла в громадянську війну.

У 1919 році Волинь, в тому числі і містечко Клевань, була тимчасово окупована більшовицькими військами. В будинку Лукаша Пташковського на цей раз уже квартирувалась група солдатів-червоармійців. Одного разу червоармійці зажадали провести

навчання зі стрільби. Для цієї цілі вони самоправно зняли ікону Святителя Миколая і винесли в садок. Закріпивши ікону як мішень, солдати відійшли на двадцять кроків і почали в неї стріляти. Але сталося диво. В ікону-мішень ніхто із червоармійців так і не зміг поцілити, хоча кожен із них зробив не менше двадцяти пострілів і серед них були добрі стрільці. Це не тільки здивувало червоармійців, але й в певній мірі їх злякало. Комісар, який проводив навчання, брутально вилаяв стрільців за погану стрільбу і з люті та пересердя вихопив свою шаблю і, підійшовши до святої ікони, вдарив з розмаху в лице Святителя Миколая. Рана була нанесена шаблею біля лівої ніздрі носа Святителя Миколая до 6 сантиметрів і пробила жерсть. З нанесеної рани почала сочитись кров. Злякавшись, стрільці покинули святу ікону і розбіглись.

Господар забрав поранену ікону Святителя Миколая до хати, а через деякий час, коли по містечку Клевань розійшлася звістка про дивну подію, ікону було перенесено до місцевого Свято-Миколаївського храму. Жителі Клеваня і навколишніх сіл стали вважати святу ікону благодатною. Біля неї стали часто служити молебні, акафісти, підносити свої молитви. Було помічено, що рана нанесена шаблею, згодом почала затягуватись.

З часом благодатна ікона Святителя Миколая прославилась не тільки тим, що Святий Миколай не допустив, що жодна куля не вцілила у його святу ікону, але й було відмічено багато тілесних та душевних зцілень. В своїх життєвих негараздах люди приходили до ікони Святителя Миколая і після щирої молитви отримували просиме.

Весною, а саме з 25-го травня по 5-те червня 1930 року, поранену ікону Святителя Миколая у супроводі настоятеля храму Олександра Палецького і багатьох жителів містечка урочисто, з хресним ходом, було

перепроваджено до Свято-Успенської Почаївської Лаври, де святу ікону обновили і зробили для неї гарний кіот. По дорозі до Лаври і назад Благодатну ікону Святителя Миколая зустрічали і супроводжували хресні ходи з сіл Смержева, Більова, Дікова, Заріцька, Каркалища, м. Дубна, Тараканова, Підлужжя, Птичі, Верби, Онишковець і Кімнати. Особливо урочисту зустріч благодатній іконі святителя було влаштовано в селі Птича, де ікону зустрічали прихожани на чолі з настоятелем М. Носалем. На зворотньому шляху благодатну ікону урочисто вшановували у м. Дубно. Зустрічати святу ікону за чотири кілометри від міста вийшли тисячі людей, військовий оркестр та об'єднаний хор дубнівських храмів. Святковому настрою дубнівчан сприяв теплий сонячний день. По дорозі в Почаїв і назад біля благодатної ікони «Миколи раненого» постійно звершувались молебні і читались акафісти. Православна Волинь складала глибоку вдячність Святителю Миколаю, скорому помічнику на суші і на морі, за його благодіяння.

Радо вийшли зустрічати благодатну ікону Святителя Миколая жителі Клеваня. Перед іконою на вулиці було відслужено подячний молебен, виголошено повчання, звершено урочисту всенічну, а наступного дня — Божественну Літургію.

В 30-ті рр. XX ст. ікону Святителя «Миколи раненого» неодноразово носили для поклоніння по сусідніх храмах.

Як колись, так і тепер, благодатна ікона Святителя Миколая знаходиться в храмі Святителя Миколая в містечку Клевань. І раніше, так і тепер, поклонитись благодатній іконі «Миколая раненого» приходять паломники з навколишніх сіл. Особливо пишиться в Миколаївському храмі в дні прощення Святителя Миколая 22-го травня і 19-го грудня за новим стилем. Православні віруючі селища Клевань свято вірять і ступництвом Богоматері і Святителя Миколая на початку 90-х рр. XX ст. храм було врятовано від захоплення розкольникми.

Натхненні духовним подвигом Святителя Миколая і вклоняючись його благодатній іконі, православні віруючі отримують і сьогодні благодатну допомогу не тільки у своїх життєвих негараздах, але й благодатну опору твердо стояти і боронити свою прабатьківську віру.

Віримо, що, призабуте в роки атеїстичної пропаганди широке вшанування благодатної ікони Святителя Миколая, відродиться в наш час, бо це не тільки вимога нашого сьогодення, але й необхідність нашої християнської совісті.

протоіерей Федір Балашов